

Kirkerudbakken - historikk

Av Jens Mundal

Kirkerudbakken er ca **480 m lang** og med et **fall på 147 meter**. Det første skirenn i klubbens regi ble avholdt i Kirkerudbakken **21. februar 1886** og deretter ble bakken brukt i mange år til smågutterenn.

Alpint ble godkjent av Norges skiforbund i 1933, men først etter olympiaden i 1936 skjøt alpininteressen fart.

Klubben vurderte da flere alternativer mht treningsbakke i alpint og endte da opp med å satse på Kirkerudjordet med ovenforliggende åsside.

Det **første alpinrenn** ble arrangert vinteren **1937** og ca. 30 personer møtte opp og de fleste var langrennsløperne men også noen hoppere møtte opp. Rennet gikk på det nedre jordet og det ble satt opp en ”relativt kort løype med varierende porter”.

Den første løypa i Kirkerudbakken gikk langs en gammel **tømmervei** helt opp til toppen og like før krigen ble det hugget i tillegg en smal gate mellom de to øverste jordene. I 1938-39 kom de første 3-4 master med lys på det nedre jorde og i 1947 ble det anlagt lys helt opp til ”damestart”.

I 1948 ble hytta midt i bakken bygget og var et slags klubbhus i bakken ved skikurs, renn og ved alminnelig trening (bygget er nå revet).

Høsten **1954** ble den første omfattende **utbygging** av bakken gjennomført og løypa ble mange steder over dobbelt så bred som tidligere. Samtidig ble også arbeidet med nytt **lysanlegg** satt i gang og høsten **1956** sto et nytt lysanlegg ferdig helt opp til topps og dette var et stort løft for bakken som treningssted.

Bakken har deretter vært en av de mest benyttete alpinbakker i landet og ikke i noen andre bakker i verden er det fostret så mange toppløpere som her.

I desember **1962** fikk bakken sin første **krokheis** og dette var selvfølgelig milepæl for bakken og viktig for aktiviteten i bakken. Noen år senere fikk bakken sin første prepareringsmaskin og i **1966** sitt første **snøkanonanlegg**.

I **1969** ble et nytt **flomlysanlegg** i bakken innviet.

I **1976** ble det foretatt en omfattende **utbygging av bakken** ved at den ble utvidet til dobbelt bredde og en fikk den ”gamle” og ”nye bakken, Samtidig ble det bygd en **ny heis** parallelt med den gamle heisen med en kapasitet på ca. 1100 personer i timen. Det ble da også anlagt en ny parkeringsplass på vestsiden av Grinibråten slik at målområdet i bakken ble frigjort

Høsten **1982** ble det gjennomført betydelige sprengnings- og terrengarbeider i den ”nye” bakken og store deler ble gresslagt.

Denne høsten ble også dagens **klubbhus** bygget med varmestue, kiosk, toaletter, dusjanlegg, klubbrom mv samt garasje og verksted for skisenterets prepareringsmaskin. Dette betydde mye for aktiviteten rundt Kirkerudbakken. Klubbhuset ble delvis finansiert ved salg av vår hytte på Sollihøgda til Olav Thon.

Allerede i 1967 ble Kirkerudbakken godkjent som slalombakke for internasjonale renn og **World Cup renn** ble arrangert i bakken i 1968, 1979, 1981 og 1984. På rennet i 1981 var det hele 10.000 tilskuere. Høydepunktet mht. World Cup arrangement var i **1984** da World Cup **finalen** for både herrer og damer ble arrangert i bakken.

Sommeren og høsten **1984** ble et **nytt heishus** bygget Samtidig ble den eldste heisen skiftet ut og erstattet med en ny heis. Samtidig ble det også foretatt tiltak som fordoblet kapasiteten på

snøkanonanlegget.

Høsten **1990** ble den første **half pipe** til snowboard bygget og samtidig ble skileikarenaen ved siden av ytterligere bearbeidet. Det ble også investert kr 600.000,- i nytt lavtrykksanlegg mht snøkanonanlegget og det var husbyggerne tett inntil bakken som ble pålagt å bekoste dette slik at støy for naboer ble redusert.

I sesongen 1994/95 ble snowboard etablert som en egen undergruppe under alpklubben og under årsmøtet i 1995 ble telemarkgruppen og snowboardgruppen skilt ut som selvstendige grupper i klubben.

I **1995** bygget snowboardgruppen ny dommerbod til half-pipen.

De milde vintrene i begynnelsen av 1990 årene gjorde at klubben fant det nødvendig å foreta et skikkelig krafttak i bakken mht. investeringer i **snøproduksjonsanlegg** mv. Dette bl. a. for å komme i møte de nye værforhold og videre for å kunne utvide sesongen, slik at bakken kunne åpnes allerede i begynnelsen av desember. Tiltakene var også nødvendig for å redusere drifts- og strømutfgiftene og øke inntekspotensialet i bakken ved at den raskt kunne bli snølagt.

Omfattende langsiktige planer ble utarbeidet og man har lyktes 100 % ved gjennomføring av disse og kanskje mer dertil. Således har vi fra 1998 frem til 2020 investert ca. **kr. 36 mill.** i bakken. Vi har her vært så heldige at vi underveis har fått økonomiske bistand mht. kommunale bevilgninger og statlige spillemidler, som har bidratt til å dekke deler av klubbens investeringer.

Vårt omfattende arbeid med utvikling av snøkanonanlegget mv ble startet i **1998** da det ble lagt **vannledning under veien** til Sandvikselva, og derved kunne vi hente halvparten av vannet til snøproduksjonen fra elva. Resten måtte vi fortsatt ta fra kommunal vannledning og derfor ble det anskaffet et kjølelanlegg for **nedkjøling av vann**. Derved kunne en benytte vann med ca 0 grader i stedet for 7-8 grader og snøleggingen ble derved langt mer effektiv.

Høsten **1999** ble det lagt/gravd ny **rørgate** til snøkanonanlegget på høyre side av bakken sett nedenfra og høsten 2000 året ble det satt opp en ny barneheis til ca kr 960.000,-.

Sommeren **2001** ble det laget **ny half pipe** tilsvarende den de hadde på Hafjell under OL. Videre ble det anskaffet en ny **vannpumpe i elva** med bedre kapasitet og nytt billettsystem.

I sesongen 2001/2002 fikk vi full uttelling for våre investeringer mht ny rørgate, bruk av kaldt vann til snøproduksjon og barneheis. Omsetningen det året var på ca kr 5 mill, en økning på 60 % fra året før og nesten 4 dobling i forhold til bare 3 år tilbake. Heisen åpnet da 24.11.01 og stengte 10.04.02. Vi fikk en stabil drift i bakken til tross for at værgudene ikke var med oss.

Siden da og frem til 2010 lå brutto omsetning i heisen på mellom **kr 4,5 og 6,0 mill**, hvilket gjorde det mulig for oss å gjøre nye investeringer hvert år.

Et stort investeringsår var sommeren **2002** hvor vi investerte for ca kr 4.2 mill. Vi fullførte da for det første prosjektet med å ta alt vann til snøproduksjon fra elva ved at det ble plassert 2 nye pumper der og 2 nye pumper i "pumpehuset". Således ble det da også bygget et nytt **pumpehus** som huser alle maskiner, trafo, lagerrom etc i 1. etasje og tidtaksbu for gruppene og oppholdsrom etc. for ansatte i 2. etasje.

Videre ble det laget en ny **avstigning** med tunnel på toppen som var nødvendig både mht. sikkerhet og drift av bakken.

Sommeren **2004** ble **rørledningen** til vannkanonanlegget langs heisen gravd ned sammen med elektriske ledninger mv og i denne forbindelse måtte det sprenge betydelig oppover hengt mot toppen. Det ble også satt opp 6 faste tårn til snøkanoner og heistraseen ble bedre pga. sprengningen.

Videre ble bakken utvidet noe på høyre side øverst, et arbeid som også fortsatte sommeren etter.

Sommeren **2005** ble half-pipen i snowboardbakken bygget ut til en **superpipe**. I forbindelse med at det ble bygget ny ungdomsskole ved siden bakken forsvant nesten alle våre parkeringsplasser. Da vi ble klar over det, fikk vi i "full fart" høsten 2005 bygget en **ny parkeringsplass** til ca. 200 biler bak Esso

stasjonen.

Høsten 2005 anskaffet vi også en ny preppemaskin.

I **2006** ble det kjøpt en ny kompressor i ”pumpehuset”. Videre ble rørgaten på venstre side (alpinbakken) påbegynt (ca. 200 m) med 5 kummer for uttak av vann og luft. Det ble også foretatt utfylling, nedgraving av rør på toppen av høyre side av bakken.

Sommeren **2007** fortsatt arbeidet med å lage en ny rørgate på høyre side på toppen av bakken. Videre ble det lagt en ny ”rundløype” ned mot midten av bakken. Dette var et viktig løft for bakken og bl.a. fikk vi da flyttet mye av aktiviteten fra bunn og opp i bakken. Snow-board og twin-tip gruppen fikk derved et flott parkområde og skogsløype å boltre seg på.

På årsmøte i juni 2007 ble det vedtatt å opprette en egen twin-tip gruppe i klubben og etter noen år skiftet gruppen navn til freeski.

I **2008** ble rørgaten på høyre side på toppen av bakken fullført ved at denne ble forlenget med ca. 100 m. Det ble da også investert i 2 nye lavtrykkanoner og 2 høye tårn for snølegging. En stor kostnad var også å få installert frekvensstyring på skålheisen. Med det menes at vi derved kunne få regulert farten på heisen. Ved å senke den slapp vi mange av de avsporinger på toppen som vi tidligere hadde vært plaget av.

Sommeren **2009** gravde Bærum kommune en ny vannledning ned på venstre side av bakken. Dette medførte at vi fikk en bedre planering i den del av bakken herunder ble det sprengt bort noe fjell. Vi fikk også lagd en anleggsvei opp hele bakken, noe som er svært nyttig for bakken. Nyttig var det også at vi fikk ”låne” anleggsmaskinene som var der til å få fullført rørgaten på høyre side på toppen av bakken, et arbeid som ble påbegynt 2007, jf. ovenfor. Vi benyttet også anledningen til å få utvidet bakken øverst til venstre med en ny sløyfe.

I forbindelse med kommunens arbeid, fikk vi også lagt trekkør for det elektriske anlegg og reserve rør for vann under Ringeriksveien ned til elva hvor vi henter vann til snøkanonanlegget.

Vi anskaffet dette året også pumpe nr. 3 i både elva og i pumpehuset.

Denne sommeren anla vi også en skogsløype øverst på venstre side av bakken og løypa ble deretter snølagt sesongen 2009/2010. Alpingruppen på sin side kjøpte dette året «balkeutstyr» som blir benyttet til å få et hardt underlag i treningsdelen av bakken.

Høsten **2010** anskaffet bakken seg en ny preppemaskin.

Etter avtale med grunneier anla bakken dette året en ny railpark for barn på jordet bak øverst på høyre side av bakken og denne parken har vist seg å bli svært så populær blant barn.

Vi startet denne sommeren for øvrig arbeidet med å få automatisert snøkanonanlegget i bakken. Dette sparer bakken for mye manuelt arbeid og innebærer bl.a. at snøkanonanlegget kan skru seg på og av selv, alt etter om det er kaldt nok til å produsere snø eller ikke og en får videre en mye rikligere snøkvalitet ved temperatursvinging.

Denne automatisering fortsatte for fullt i **2011** ved at 12 snøkanoner i rørgata opp langs heisen ble **automatisert** og videre ble 3 store viftekanoner koblet til automatiseringen og disse kan flyttes rundt omkring i hele bakken.

Vi fikk dette året også anskaffet en vinsjemaskin, noe som letter arbeidet med å preparere bakken der det er bratt.

I **2012** ble halfpipen erstattet med hopp.

Denne året fikk vi også oppradert billettsystemet fra Skidata og dette gjorde det mulig for oss å bli med på et samarbeidsprosjekt med skibakkene i Lommedalen og Kolsås om et felles sesongkort (Bærumskortet).

Sommeren **2013** ble de nye **automatiske** kanoner oppe til høyre i bakken installert.

Høsten 2016 ble det installert et nytt frekvensstyresystem også på t-krokheisen.

I likhet med Kolsåsbakken og Lommedalsbakken, fikk Kirkerudbakken for øvrig sommeren **2017** tildelt kr. 1.000.000,- i enøkmidler av kommunen. På denne bakgrunn ble 12 gamle halvautomatiserte kanoner i heistraseen byttet ut med helautomatiserte lancekanoner.

I forbindelse med Snowboard WM i Tryvannskleiva, kom Bærums Skiklub høsten 2011 i kontakt med det kanadiske selskapet Ecosign. Dette selskapet er en av de fremste eksperter i verden på utvikling av skibakker, og vi engasjerte selskapet til å komme med et forslag om hvordan Kirkerudbakken best kunne utnyttes med hensyn til alpinbakke, barnebakke, familiebakke, snowboard- og twintip-bakke, herunder parkanlegg. Deres rapport forelå i mai 2012.

Basert bl.a. på denne rapporten, ble det i årene **2016-2019** gjennomført 9 prosjekter mht. ny barnebakke og parkområde etc. (utfyllinger, nye snø og lysanlegg, flytting av barnebakke og barneheis og nytt barnebånd heis), som til sammen har kostet ca. kr. 32. mill. inkl. mva.

De omfattende tiltakene er finansiert av private sponsorer, tippemidler fra staten og kommunale midler.

Videre har Veidekke foretatt en omfattende oppfylling av masser i hele bakken (ca. 180.000 m³), slik at terrenget har blitt mer hensiktsmessig i forhold til brukerprofil og preparering av bakken (prosjekt 10).

En stor takk til Arne Eriksen for økonomisk bidrag og stort engasjement ved oppfølging av dette fra 2013 og frem til 2020. Uten han hadde vi ikke fått til disse gigantprosjekter som gjør at Kirkerudbakken i dag er blitt en tipp topp moderne og oppdatert bakke.

Ovennevnte tiltak innebærer for øvrig at ca. 2/3 av bakkens snøkanoner i dag er helautomatiske og vi har som første bakke i Norge fått LED lys.

Kirkerudbakken har etter krigen vært et viktig tilbud til befolkningen i Bærum og områder rundt mht. ski aktivitet. På det meste har vi hatt årlig hatt ca. 60.000 mennesker besøkende med ca. 700.000 persontransporter med heis. Ca. 88 % av brukerne er vanlig publikum mens 12 % er klubbens egne aktive. Dessverre har antallet besøkende sunket noe i de siste årene. Dårlige vintre, hytteturer på fjellet og barn/ungdommers bruk av datamaskiner, kan være årsak til det.

I alle år har bakken med heis og alle dets fasiliteter vært eiet og drevet av Bærums skiklub med de utfordringer og muligheter det gir klubben.